

PPC

Písemný test pro program:

Psychologie

– prezenční / kombinované

bakalářské samostatné studium

varianta testu: 07

Filozofická
fakulta

2024

01. Pojmy introverze a extraverze podrobně popsal a zpopularizoval

- a) Alfred Adler.
- b) Carl Jung.
- c) Wilhelm Wundt.
- d) William Stern.
- e) Alfred Binet.

02. Clark Hull ve své teorii motivace kladl důraz na pojem

- a) flight.
- b) fight.
- c) drive.
- d) bias.
- e) flow.

03. Rakouský lékař a psycholog Alfred Adler založil směr označovaný jako

- a) pozitivní psychologie.
- b) analytická psychologie.
- c) individuální psychologie.
- d) humanistická psychologie.
- e) gestalt psychologie.

04. Melanie Kleinová je považována za zakladatelku

- a) ego psychologie.
- b) self psychologie.
- c) školy objektivních vztahů.
- d) frankfurtské školy.
- e) existenciální analýzy.

05. David Goleman zpopularizoval pojem

- a) sekundární drive.
- b) kognitivní disonance.
- c) mentální nastavení.
- d) emoční inteligence.
- e) hraniční porucha.

06. Carl Rogers byl zakladatelem

- a) na člověka orientované psychoterapie.
- b) analytické psychoterapie.
- c) transakční analýzy.
- d) systemické psychoterapie.
- e) na proces orientované psychoterapie.

07. Který z níže uvedených badatelů byl spolupracovníkem a přítelem Sigmunda Freuda, v roce 1911 však názorově i osobně odcizili?

- a) Erik Erikson
- b) Otto Rank
- c) Viktor E. Frankl
- d) Alfred Adler
- e) Wilhelm Reich

08. Nepříjemný pocit v útrokách (např. „stažený žaludek“), který zaregistrujeme při přijímání riskantního rozhodnutí, se v teorii A. Damasia nazývá

- a) somatický marker.
- b) primární vodítko.
- c) priming.
- d) princip priority.
- e) jádrový efekt.

- 09.** Takzvaná *Sapir-Whorfova hypotéza* se týká
- zkreslování vzpomínek.
  - tvorby mentálních představ.
  - jazykové relativity.
  - teorie barevného vidění.
  - vnitřní řeči.
- 10.** Autorem teorie, která pracuje s pojmy *logogeny* a *imageny*, je
- F. Crick.
  - R. Penrose.
  - W. Wundt.
  - H. Helson.
  - A. Paivio.
- 11.** Ve kterém stadiu spánku se na elektroencefalogramu nejčastěji objevují *K-komplexy*?
- v hypnagogickém stadiu
  - ve stadiu lehkého spánku
  - ve stadiu hlubokého spánku
  - v REM fázi spánku
  - ve stadiu relaxace
- 12.** Formulace „myslím si, že si myslíš“ dle Sedlákové potvrzuje existenci mentálních reprezentací
- prvního řádu.
  - druhého řádu.
  - třetího řádu.
  - čtvrtého řádu.
  - pátého řádu.
- 13.** Co je to *somnolence*?
- dlouhodobě pokleslá nálada
  - forma bezvědomí, při které postižený reaguje na bolestivý podnět
  - zpomalení psychomotorického tempa
  - chorobná spavost
  - mráкотný stav
- 14.** Jaký příznak *NENAJDEME* v obrazu *mánie*?
- myšlenkový trysk
  - hyperaktivita
  - menší potřeba spánku
  - nízké sebevědomí
  - zvýšená hovornost
- 15.** Jak říkáme úzkosti, která se rozvine při pouhé představě určité události či určitých okolností?
- obsedantní úzkost
  - generalizovaná úzkost
  - paranoidní úzkost
  - anticipační úzkost
  - observační úzkost
- 16.** Kdo je autorem *bio-psycho-sociálního modelu* zdraví a nemoci?
- George Kolman
  - George Libman Engel
  - Josef Wolpe
  - Aaron Antonovsky
  - Albert Bandura

17. Co je typické pro *generalizovanou úzkostnou poruchu*?

- a) do mysli se opakovaně vkrádají myšlenky (vtíravé), které jsou spojené s úzkostí, následně vznikají kompulze, což je opakované chování (ritualizované), které po provedení snižuje úzkost a na určitou dobu upozadí vtíravou myšlenku
- b) časté a vracející se obavy z onemocnění; že se něco zlého stane blízkým; že naši blízcí utrpí úraz, atd...
- c) všeobecná - trvalá úzkost bez vazby na zvláštní okolnosti
- d) strach z opuštění domu, vstupu do obchodů, shluku lidí, veřejných prostranství nebo z cestování veřejnou dopravou
- e) strach ze zkoumavých pohledů, strach ze sociálního kontaktu, strach z kritiky

18. Která dimenze v konceptu *Sense of Coherence* je spojena s emocionalitou?

- a) výzva
- b) zvládnutelnost
- c) smysluplnost
- d) kontrola
- e) srozumitelnost

19. Jak se označuje obor zaměřený na osoby s mentálním postižením (tj. s mentální retardací)?

- a) somatopedie
- b) surdopedie
- c) logopedie
- d) psychopedie
- e) tyflogopedie

20. K rozvoji svědomí, osvojování pohlavní role, navazování vztahu s vrstevníky a postupnému „vyrůstání“ ze své rodiny dochází v období

- a) batolete
- b) novorozence
- c) předškoláka
- d) kojence
- e) mladšího školáka

21. Granville Stanley Hall vycházel z podobnosti ontogeneze a vývoje lidstva, je tedy autorem

- a) zákona o zachování lidského druhu.
- b) biogenetického zákona.
- c) zákona individualizovaného vývoje.
- d) evolučního zákona.
- e) zákona rekapitulace.

22. Za zakladatele/zakladatelku tzv. *biodromálního vývoje*, který pojímá vývoj jako celoživotní proces ve vývojové psychologii, považujeme

- a) Arnolda Gesella.
- b) Fredericka Leboyera.
- c) Charlotte Bühlerovou.
- d) Margaret Mahlerovou.
- e) Melanii Kleinovou.

23. *Endogenistické teorie vývoje* vycházejí z předpokladu, že

- a) je vývoj celoživotní proces a všechna období jsou rovnocenná.
- b) se vývoj dokonává v součinnosti vnitřních a vnějších vlivů.
- c) dítě je současně zdrojem, procesem i výsledkem vývoje.
- d) je vývoj určen především vnějšími faktory a vlivem prostředí.
- e) je vývoj určen převážně vnitřními biologickými faktory.

- 24.** Pojem *filipínská míra* se užívá ve spojitosti s
- a) nástupem a rozvojem chůze u batolat.
  - b) antropologickými srovnáními tělesného vývoje u různých kultur.
  - c) kondicí novorozence.
  - d) posuzováním tělesného růstu kojenců.
  - e) ověřováním tělesné školní zralosti.
- 25.** Freudova teorie osobnosti popisující *vědomí, předvědomí a nevědomí* je známá jako
- a) topografická.
  - b) deterministická.
  - c) strukturální.
  - d) psychosexuální.
  - e) psychosociální.
- 26.** Obranný mechanismus, který udržuje nepříjemné psychické obsahy mimo vědomí, se nazývá
- a) destrukce.
  - b) reaktivní výtvar.
  - c) vytěsnění.
  - d) přesun.
  - e) regrese.
- 27.** Jaký počet emocí má novorozenec?
- a) žádnou
  - b) 1–2
  - c) 3–4
  - d) 5–8
  - e) 9 a více
- 28.** O jaký konflikt se jedná, když si jedinec nemůže vybrat, zda bude trpět bolestmi zad, nebo podstoupí operaci:
- a) apetence-negace
  - b) negace-negace
  - c) negace-apetence
  - d) apetence-apetence
  - e) ambivalence
- 29.** Výzkum osobnosti založený na využití životopisů, deníků či autobiografických záznamů se nazývá
- a) biografický.
  - b) experiment.
  - c) etnografický.
  - d) statistický.
  - e) pozorování.
- 30.** Který psychoterapeutický směr pracuje s konceptem „tady a teď“?
- a) Rogeriánská terapie
  - b) Psychoanalýza
  - c) Systemická psychoterapie
  - d) Kognitivně-behaviorální terapie
  - e) Gestalt terapie
- 31.** *Dyspinxie* je porucha
- a) osvojení pravopisu.
  - b) psaní.
  - c) čtení.
  - d) matematických schopností.
  - e) výtvarných schopností.

32. Které tři komponenty obsahuje *Sternbergova trojúhelníková teorie lásky*?

- a) vášeň, intimitu, závazek
- b) vášeň, intimitu, vzájemné zrcadlení
- c) vizi, intimitu, závazek
- d) vizi, inteligenci, vzájemné zrcadlení
- e) vášeň, inteligenci, závazek

33. V rámci výzkumu postojů bylo užito několika výkladových modelů. Vyberte, které dvě složky charakterizují tzv. *dvousložkový model postojů*, jenž navazuje na výsledky *LaPierrova paradoxu/experimentu*.

- a) emocionální a kognitivní
- b) konativní a emocionální
- c) abreaktivní a emocionální
- d) konativní a instrumentální
- e) kognitivní a konativní

34. V roce 1950 byl realizován výzkum a výsledky T.W. Adorna a jeho kolegů zaměřený na *Autoritářskou osobnost*. Která z níže z uvedených charakteristik autoritářské osobnosti **NENÍ** správná?

- a) slabá rodičovská kontrola
- b) vyznačuje se černo-bílým myšlením
- c) skryté potlačení agrese přenášené na slabší objekty
- d) rigidita v mezilidských vztazích
- e) nepružný systém postojů

35. Skupina, na kterou se člověk orientuje svými hodnotami a jednáním, přestože není jejím členem, se nazývá

- a) referenční.
- b) out-group.
- c) formální.
- d) sekundární.
- e) nečlenská.

36. Které z uvedených slov, zpopularizované dílem amerického filozofa Thomase Kuhna, ve vědě označuje v jistém čase (nebo v určité vědecké skupině) převládající způsob nahlížení a interpretace reality?

- a) postoj
- b) percepce
- c) preference
- d) pluralismus
- e) paradigma

37. Tendence člověka stereotypně upřednostňovat takové informace, interpretace a vzpomínky, které podporují jeho vlastní názor, a naopak ignorovat či nedoceňovat ty, které jsou v rozporu s jeho přesvědčením a dosavadním pohledem na věc, se také nazývá

- a) kulturní univerzálie.
- b) kolektivní chování.
- c) konfirmační zkreslení.
- d) kulturní unifikace.
- e) konformita.

38. Vypovězení ze skupiny, do které člověk dosud patřil, demonstrativní označení za nežádoucí osobu a její zjevné ignorování, se označuje jako

- a) segregace.
- b) intolerance.
- c) ostrakizace.
- d) sekularizace.
- e) nepotismus.

39. Název pro generaci lidí narozených v rozmezí let 1965–1985 (těm narozeným uprostřed tohoto období se u nás přezdívá Husákovy děti) zní

- a) generace Y.
- b) generace X.
- c) generace O.
- d) generace Z.
- e) generace alfa.

40. Vlasečnice lidského těla

- a) vznikají postupným větvením žil.
- b) nepropouští červené ani bílé krvinky.
- c) mají stěnu tvořenou pouze endotelovými buňkami.
- d) jsou nejtenčí cévy s průměrem kolem 100 mikrometrů.
- e) prostupují všemi tkáněmi.

41. Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení o lidském těle.

- a) Proces převodu podnětu do formy akčních potenciálů se označuje jako transkripce.
- b) Vlákna vybíhající z okraje corpus ciliare se upínají na čočku a přispívají k její akomodaci.
- c) Velikost akčního potenciálu vznikajícího ve smyslových orgánech nezávisí na intenzitě podnětu.
- d) Vedení elektrických potenciálů nervovými vlákny se označuje jako transmise.
- e) Pigmentové buňky jsou součástí zevní vrstvy sítnice.

42. Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení o hormonálním systému lidského těla.

- a) Růst a vývoj Graafova folikulu je ovlivňován folikuly-stimulujícím hormonem (FSH), který vzniká v předním laloku hypofýzy.
- b) Mineralokortikoidy vznikají v povrchové vrstvě kůry nadledvin.
- c) Produkce glukagonu je řízena přímo hladinou krevního cukru.
- d) Inzulin, který zvyšuje hladinu glykémie, patří mezi hormony nezbytné pro život.
- e) Účinek mužského pohlavního hormonu testosteronu se projeví již nitroděložně.

43. Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení o imunitním systému lidského těla.

- a) Bazofilní granulocyty jsou významným zdrojem látek, jako je histamin, heparin a serotonin.
- b) Oponizace významně tlumí fagocytózu opsonizované částice bílými krvinkami.
- c) Buňky označované jako NK jsou schopny zlikvidovat buňky odumřelé, buňky napadené virem a také buňky nádorové.
- d) Protilátky produkované aktivovanými B-lymfocyty mohou neutralizovat nebo likvidovat antigeny a přispívají rovněž k opsonizaci.
- e) Monocyty, které se mění na tkáňové makrofágy, řadíme do skupiny agranulocytů.

44. Vyberte správné tvrzení o lidském těle.

- a) Oxytocin podmiňuje stahy dělohy při porodu, stahy mlékovodů při kojení, ale neprokazuje vliv na psychickou a vztahovou oblast.
- b) Erytrocyty obsahující hemoglobin slouží k transportu kyslíku v krvi, přičemž jejich počet nezávisí na biologickém pohlaví.
- c) Prefrontální kůra lidského mozku přispívá významně k pracovní paměti a myšlení, na osobnostních individuálních charakteristikách člověka se však nepodílí.
- d) V klidovém stavu je intracelulární koncentrace K⁺ iontů vyšší než extracelulární koncentrace K⁺ iontů a na vnitřní straně membrány převažuje záporný náboj.
- e) Dopamin patří spolu s gama-aminomáselnou kyselinou k významným inhibičním mediátorům lidského mozku.

45. Vyberte správné tvrzení o lidském nervovém systému.

- a) Mezi nejvýznamnější excitační mediátory lidského mozku řadíme kyselinu gama-aminomáselnou.
- b) V lidském mozku se proces označovaný jako pruning významně neuplatňuje.
- c) Sodno-draselná pumpa umožňuje průchod sodných a draselných iontů plazmatickou membránou ve směru jejich koncentračního gradientu.
- d) Ontogenetická plasticita je maximální v dětství a s věkem klesá.
- e) Hormony štítné žlázy označované jako T4 a T5 mohou významně ovlivnit lidský mozek i psychiku.

46. Komu jsou připisovány tzv. *aporie* (např. rychlý Achilles nedohoní želvu, půlení úsečky atd.)?

- a) Démokritos z Abdér
- b) Platón
- c) Pythagoras ze Sámu
- d) Zenón z Eleje
- e) Aristotelés

47. Která z následujících dvojic NEODPOVÍDÁ vztahu učitel a žák?

- a) René Descartes a Raimundus Lullus
- b) Albert Veliký a Tomáš Akvinský
- c) Platón a Aristotelés
- d) Sókratés a Platón
- e) Martin Heidegger a Hannah Arendtová

48. Kdo z následujících byl mluvčím Charty 77?

- a) Václav Bělohradský
- b) Tomáš Halík
- c) Jan Sokol
- d) Jan Patočka
- e) Jan Masaryk

49. U které osobnosti je uveden pojem, který NESOUVISÍ s jejím dílem?

- a) Alan Turing – imitační hra
- b) Ludwig Wittgenstein – jazykové hry
- c) Thomas Samuel Kuhn – etika
- d) William James – pragmatismus
- e) Michel Foucault – epistéma

50. U které osobnosti je uveden pojem, který NESOUVISÍ s jejím dílem?

- a) Thomas More – Utopie
- b) René Descartes – monáda
- c) Jean-Jacques Rousseau – společenská smlouva
- d) William Ockham – břitva
- e) Voltaire – svoboda slova